

ZAKON O ZAŠTITI LICA I IMOVINE

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet zakona

Član 1

Ovim zakonom uređuje se djelatnost zaštite lica i imovine koje ne obezbjeđuje država (u daljem tekstu: zaštita), uslovi i način vršenja poslova zaštite i druga pitanja od značaja za vršenje poslova zaštite.

Djelatnost zaštite

Član 2

Djelatnost zaštite obuhvata sprječavanje ugrožavanja bezbjednosti lica i imovine i sprječavanje protivpravnih radnji usmjerenih prema licima i imovini koji se štite.

Djelatnost zaštite obavlja se kao fizička i tehnička zaštita.

Uslovi za obavljanje djelatnosti zaštite

Član 3

Djelatnost zaštite mogu da obavljaju privredno društvo, drugo pravno lice i preduzetnik koji su upisani u Centralni registar privrednih subjekata i imaju odobrenje za obavljanje djelatnosti zaštite, u skladu sa ovim zakonom.

Poslovi zaštite

Član 4

Poslove zaštite vrše fizička lica koja imaju dozvolu za vršenje poslova zaštite.

Zabrane u obavljanju poslova zaštite

Član 5

U obavljanju poslova zaštite, ako ovim zakonom nije drukčije određeno, zabranjeno je praćenje trećih lica bez ili uz upotrebu tehničkih sredstava, prikupljanje podataka o licu bez njegovog odobrenja i preduzimanje drugih mjera koje po sadržaju predstavljaju policijska ovlašćenja.

U obavljanju djelatnosti zaštite ne mogu se vršiti poslovi zaštite za domaće ili strane odbrambene, bezbjedonosne i kontraobavještajne službe.

Obrada ličnih i tajnih podataka

Član 6

Privredno društvo, drugo pravno lice i preduzetnik koji obavljaju djelatnost zaštite, u pogledu prikupljanja, obrade, čuvanja, korišćenja i razmjene podataka o ličnosti, postupaju u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

Lice koje vrši poslove zaštite dužno je da sa podacima do kojih je došlo u vršenju poslova, a predstavljaju tajni podatak, postupa u skladu sa zakonom kojim se uređuje tajnost podataka.

Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 7

Svi izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

Značenje izraza

Član 8

Pojedini izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

- 1) **štićeno lice** je lice koje se štiti fizičkom i tehničkom zaštitom;
- 2) **štićeni objekat** je građevinski objekat, prostor, vozilo, plovilo ili stvar koja se štiti fizičkom i tehničkom zaštitom;
- 3) **štićeni prostor** je nepokretnost i površina koja pripada ili je u funkciji štijećenog objekta;
- 4) **obavezno štijećeni objekat** je objekat od strateškog značaja za Crnu Goru ili objekat koji predstavlja povećanu opasnost za život i zdravlje ljudi, prostor na kojem se taj objekat nalazi i prateći objekat koji je u njegovoj funkciji koji se štiti fizičkom i tehničkom zaštitom;
- 5) **posebno dresirani pas** je pas koji ima odgovarajuću ispravu da je obučen za upotrebu u vršenju poslova zaštite, izdatu od nadležne institucije.

II. DJELATNOST I POSLOVI ZAŠTITE

Poslovi zaštite

Član 9

Djelatnost zaštite obuhvata poslove:

- 1) zaštite imovine i objekata od uništavanja, oštećenja i krađe;
- 2) zaštite prirodnog bogatstva, dobara i životne sredine;
- 3) održavanja reda na javnim okupljanjima;
- 4) zaštite lica od ugrožavanja njihovog života, fizičkog i psihičkog integriteta, privatnosti i ličnih prava kao i drugih oblika ugrožavanja njihove bezbjednosti;
- 5) zaštite stvari u transportu (pratnja novca, hartija od vrijednosti, dragocjenosti i dr.);
- 6) zaštite imovine i objekata projektovanjem, ugradnjom i održavanjem alarmnih i video sistema i centrala, kao i drugih tehničkih sistema.

Ugovor

Član 10

Privredno društvo, drugo pravno lice i preduzetnik koji obavljaju djelatnost zaštite poslove zaštite vrše na osnovu pisanog ugovora sa naručiocem usluga.

Privredno društvo, drugo pravno lice i preduzetnik iz stava 1 ovog člana, dužni su da obavijeste organ državne uprave nadležan za unutrašnje poslove (u daljem tekstu: Ministarstvo) o zaključivanju ugovora, u roku od osam dana od dana zaključenja ugovora.

Obavještenje o održavanju reda na javnom okupljanju

Član 11

Ako privredno društvo, drugo pravno lice i preduzetnik koji obavljaju djelatnost zaštite održavaju red na javnom okupljanju dužni su da pisanim putem obavijeste Ministarstvo i organ uprave nadležan za policijske poslove (u daljem tekstu: policija), najkasnije 48 časova prije početka vršenja poslova zaštite i dostave elaborat fizičke zaštite i projekat tehničke zaštite

Fizička zaštita

Član 12

Fizička zaštita vrši se prisutnošću i neposrednom aktivnošću lica koje vrši poslove zaštite, unutar i oko šticeenog objekta, u granicama šticeenog prostora i oko šticeenog lica.

Izuzetno od stava 1 ovog člana fizička zaštita se može vršiti i van šticeenog objekta i granica šticeenog prostora, u slučajevima propisanim ovim zakonom.

Tehnička zaštita

Član 13

Tehnička zaštita vrši se upotrebom sredstava koja imaju propisani kvalitet, u skladu sa utvrđenim međunarodnim standardima, oko šticeenog objekta i u granicama šticeenog prostora.

Bliži način vršenja poslova tehničke zaštite propisuje Ministarstvo.

Obavezno šticeeni objekti

Član 14

Obavezno šticeeni objekti su objekti:

- 1) za proizvodnju, preradu, distribuciju i skladištenje nafte, naftnih derivata i gasa;
- 2) za proizvodnju, preradu, distribuciju i skladištenje vode;
- 3) za proizvodnju hrane;
- 4) za proizvodnju, prenos i distribuciju električne energije;
- 5) u kojima se proizvode, koriste ili skladište radioaktivne i druge opasne i štetne materije;
- 6) od značaja za saobraćaj u svim vrstama saobraćaja;
- 7) u kojima se nalaze stvari čijim oštećenjem ili uništenjem mogu nastati teže posljedice po život i zdravlje ljudi;
- 8) u kojima se nalaze stvari od izuzetnog značaja za nauku, kulturu i umjetnost;
- 9) finansijskih institucija;
- 10) u kojima se vrši poštanska i telekomunikaciona djelatnost.

Obavezno šticeeni objekti organa državne uprave, lokalne samouprave i javnih preduzeća

Član 15

Obavezno šticeeni objekti organa državne uprave, lokalne samouprave i javnih preduzeća štite se u skladu sa ovim zakonom, ako nijesu šticeeni u skladu sa drugim propisima.

Plan zaštite

Član 16

Zaštita obavezno šticeenih objekata vrši se na osnovu plana zaštite, koji na osnovu ugovora iz člana 10 ovog zakona izrađuje privredno društvo, drugo pravno lice i preduzetnik koji obavljaju djelatnost zaštite. Plan zaštite izrađuje lice koje ima visoku školsku spremu i najmanje pet godina radnog iskustva na poslovima zaštite.

Ako privredno društvo, drugo pravno lice i preduzetnik koje je zaključilo ugovor sa naručiocem usluga zaštite obavezno šticeenog objekta nema zaposleno lice iz stava 1 ovog člana, može radi izrade plana zaštite zaključiti ugovor sa drugim privrednim društvom, pravnim licem ili preduzetnikom koji ima zaposleno lice koje ispunjava propisane uslove.

Plan zaštite obavezno šticeenih objekata sadrži procjene bezbjednosti, ugroženosti i rizika, elaborat fizičkog obezbjeđenja i projekat tehničke zaštite.

Projekat tehničke zaštite izrađuje lice koje ima licencu ili ovlašćenje za izradu projekta tehničke zaštite, izdatu u skladu sa propisima kojima se uređuje uređenje prostora i izgradnja objekata.

Bliži sadržaj plana zaštite iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Saglasnost na plan zaštite

Član 17

Saglasnost na plan zaštite iz člana 16 ovog zakona, na zahtjev naručioca usluge zaštite obavezno štićenog objekta, daje Ministarstvo.

Nabavka oružja

Član 18

Privredno društvo, drugo pravno lice i preduzetnik koji obavljaju djelatnost zaštite za obavljanje poslova fizičke zaštite mogu da nabavljaju poluautomatsko ili repetirajuće kratkocijevno vatreno oružje, u skladu sa Zakonom o oružju.

Privredno društvo, drugo pravno lice i preduzetnik iz stava 1 ovog člana mogu da nabavljaju oružje za najviše jednu polovinu zaposlenih na poslovima zaštite.

Izuzetno od stava 2 ovog člana privredno društvo, drugo pravno lice i preduzetnik koji vrše poslove zaštite stvari u transportu, mogu da nabavljaju oružje za sve zaposlene na tim poslovima.

Operativni centar

Član 19

Privredno društvo, drugo pravno lice i preduzetnik koji obavljaju djelatnost zaštite mogu da organizuju operativni centar.

Operativnom centru se prosljeđuju signali sa sistema tehničke zaštite i druga obavještenja kad postoji neposredna prijetnja za bezbjednost štićenog objekta.

Privredno društvo, drugo pravno lice i preduzetnik iz stava 1 ovog člana dužni su da obezbijede dežurstvo u operativnom centru i najmanje dva lica koja vrše poslove zaštite koji će po primljenom signalu ili drugom obavještenju obezbijediti štićeni objekat.

III. ODOBRENJE ZA OBAVLJANJE DJELATNOSTI ZAŠTITE

Odobrenje

Član 20

Odobrenje za obavljanje djelatnosti zaštite (u daljem tekstu: odobrenje) izdaje policija, na zahtjev privrednog društva, drugog pravnog lica i preduzetnika.

Odobrenje se izdaje najduže na period od pet godina.

O izdatim odobrenjima policija obavještava Ministarstvo, u roku od 48 časova od izdavanja odobrenja.

Uslovi za izdavanje odobrenja

Član 21

Odobrenje se izdaje privrednom društvu, drugom pravnom licu i preduzetniku koji ispunjavaju sledeće uslove, i to da imaju:

1) odgovorno lice za poslove zaštite (u daljem tekstu: odgovorno lice);

- 2) akt o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta;
- 3) kodeks ponašanja zaposlenih;
- 4) akt o zaštitnom znaku;
- 5) akt o uniformi;
- 6) najmanje četiri zaposlena koji imaju dozvolu za vršenje poslova zaštite;
- 7) elaborat o tehničkoj opremljenosti u skladu sa propisima o zaštiti od požara, krađe i drugih havarija i zloupotreba;
- 8) prostorne i tehničke uslove za bezbjedan smještaj oružja i municije, ako vrše poslove fizičke zaštite uz upotrebu oružja.

Pored uslova iz stava 1 ovog člana privredno društvo, drugo pravno lice i preduzetnik za vršenje poslova zaštite stvari u transportu treba da imaju vozila i opremu za bezbjedno vršenje poslova zaštite stvari u transportu.

Bliže uslove u pogledu vozila i opreme iz stava 2 ovog člana i način vršenja poslova zaštite stvari u transportu propisuje Ministarstvo.

Uslovi za odgovorno lice

Član 22

Odgovorno lice mora da ispunjava sljedeće uslove, i to da:

- 1) ima prebivalište, odnosno odobren boravak u Crnoj Gori;
- 2) ima visoku školsku spremu;
- 3) je zdravstveno sposobno;
- 4) nije pravosnažno osuđeno za krivično djelo koje se goni po službenoj dužnosti, odnosno da za takvo krivično djelo nije pokrenut postupak;
- 5) u godini koja prethodi godini podnošenja zahtjeva za izdavanje odobrenja nije kažnjavano za prekršaj javnog reda sa elementima nasilja za koji je propisana kazna zatvora, prekršaj propisan Zakonom o oružju ili prekršaj propisan ovim zakonom;
- 6) ne postoje druge okolnosti koje ukazuju na zloupotrebu, odnosno nezakonito vršenje poslova zaštite (češće i prekomjerno uživanje alkohola, psihoaktivnih supstanci, konfliktno ili incidentno ponašanje i slično);
- 7) poznaje crnogorski jezik i pismo, u mjeri koja omogućava osnovnu komunikaciju.

Provjeru ispunjenosti uslova iz stava 1 tačka 6 ovog člana vrši policija, po potrebi u saradnji sa Agencijom za nacionalnu bezbjednost, uz saglasnost lica za koje se provjera vrši.

Provjeru znanja jezika iz stava 1 tačka 7 ovog člana vrši javna ustanova nadležna za obavljanje poslova eksterne provjere postignutih standarda znanja i vještina učenika, odnosno polaznika, u skladu sa propisima kojima se uređuje obrazovanje i vaspitanje.

Zahtjev za izdavanje odobrenja

Član 23

Zahtjev za izdavanje odobrenja privredno društvo, drugo pravno lice i preduzetnik podnose policiji.

Uz zahtjev za izdavanje odobrenja privredno društvo, drugo pravno lice i preduzetnik dostavljaju dokaze o ispunjenosti uslova iz čl. 21 i 22 ovog zakona.

Odbijanje zahtjeva

Član 24

Policija će rješenjem odbiti zahtjev za izdavanje odobrenja ako:

- 1) odgovorno lice ne pristane na provjeru uslova iz člana 22 stav 1 tačka 6 ovog zakona;
- 2) podnosilac zahtjeva ne ispunjava uslove za izdavanje odobrenja.

Protiv rješenja iz stava 1 ovog člana može se izjaviti žalba Ministarstvu u roku od osam dana od dana prijema rješenja.

Privremena zabrana obavljanja djelatnosti

Član 25

Ako prilikom nadzora ovlašćena službena lica Ministarstva utvrde nepravilnosti u radu privrednog društva, drugog pravnog lica i preduzetnika koji obavljaju djelatnost zaštite, rješenjem će privremeno zabraniti obavljanje djelatnosti zaštite i naložiti mu otklanjanje nepravilnosti u roku od 30 dana.

Ako lica iz stava 1 ovog člana ne otklone nepravilnosti u utvrđenom roku Ministarstvo će o tome obavjestiti policiju.

Protiv rješenja iz stava 1 ovog člana nije dopuštena žalba već se može pokrenuti upravni spor.

Prestanak važenja odobrenja

Član 26

Odobrenje prestaje da važi:

- 1) na zahtjev privrednog društva, drugog pravnog lica i preduzetnika;
- 2) istekom roka na koje je izdato;
- 3) brisanjem privrednog društva, drugog pravnog lica ili preduzetnika iz Centralnog registra privrednih subjekata;
- 4) ako privredno društvo, drugo pravno lice ili preduzetnik ne otpočne sa obavljanjem djelatnosti zaštite u roku od jedne godine od dana izdavanja odobrenja;
- 5) ako privredno društvo, drugo pravno lice ili preduzetnik prestane da ispunjava uslove za obavljanje djelatnosti zaštite;
- 6) ako privredno društvo, drugo pravno lice ili preduzetnik u utvrđenom roku ne otkloni nepravilnosti iz člana 25 stav 1 ovog zakona.

Rješenje o prestanku važenja odobrenja

Član 27

Rješenje o prestanku važenja odobrenja donosi policija.

Protiv rješenja iz stava 1 ovog člana može se izjaviti žalba Ministarstvu, u roku od osam dana od dana prijema rješenja.

Žalba ne odlaže izvršenje rješenja.

Obaveza obavještavanja

Član 28

Privredno društvo, drugo pravno lice i preduzetnik kojima je izdato odobrenje dužni su da, u roku od osam dana od početka ili prestanka obavljanja djelatnosti zaštite, ili promjene bilo kojeg od uslova iz čl. 21 i 22 ovog zakona o tome obavijeste Ministarstvo.

IV. DOZVOLE ZA LICA KOJA VRŠE POSLOVE ZAŠTITE

Lica koja vrše poslove zaštite

Član 29

Poslove zaštite zavisno od vrste, složenosti i ovlašćenja vrše zaštitar lica i imovine, zaštitar tehničar, tjelohranitelj i pratilac vrijednosti.

Kod privrednog društva, drugog pravnog lica i preduzetnika koji imaju organizovanu unutrašnju službu zaštite, pored lica iz stava 1 ovog člana poslove zaštite vrši i čuvar.

Dozvola za vršenje poslova zaštite

Član 30

Dozvole za vršenje poslova zaštite (u daljem tekstu: dozvole) su:

- 1) dozvola za čuvara;
- 2) dozvola za zaštitara lica i imovine;
- 3) dozvola za zaštitara tehničara;
- 4) dozvola za tjelohranitelja;
- 5) dozvola za pratioca vrijednosti.

Obrazac i sadržaj dozvola iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Uslovi za izdavanje dozvole

Član 31

Dozvola se izdaje licu koje je osposobljeno za vršenje poslova zaštite, ima položen stručni ispit za vršenje poslova zaštite lica i imovine i koje, pored uslova iz člana 22 stav 1 tačka 1 i tač. 3 do 7 ovog zakona, ispunjava i sljedeće uslove, i to za:

- 1) čuvara – da ima I-2 nivo kvalifikacije obrazovanja;
- 2) zaštitara lica i imovine - da ima III i IV nivo kvalifikacije obrazovanja i ispunjava uslove za držanje, nošenje i prenošenje oružja, u skladu sa Zakonom o oružju;
- 3) tjelohranitelja - da ima III i IV nivo kvalifikacije obrazovanja;
- 4) pratioca vrijednosti - da ima III i IV nivo kvalifikacije obrazovanja i ispunjava uslove za držanje, nošenje i prenošenje oružja, u skladu sa Zakonom o oružju;
- 5) zaštitara tehničara - da ima IV nivo kvalifikacije obrazovanja.

Smatra se da lice koje ima tri godine radnog iskustva na poslovima policijskog službenika, bezbjedonosno odbrambenim poslovima, poslovima izvršenja krivičnih sankcija ili poslovima u bezbjednosnim službama, ispunjava uslove iz stava 1 tač. 1 od 4 ovog člana.

Program i način polaganja stručnog ispita za vršenje poslova zaštite propisuje Ministarstvo.

Osposobljavanje

Član 32

Osposobljavanje lica iz člana 31 ovog zakona mogu da vrše ustanove za obrazovanje odraslih koje imaju licencu izdatu od organa državne uprave nadležnog za poslove obrazovanja.

Lice koje sa uspjehom završi program obuke za vršenje poslova zaštite dobija sertifikat o stručnoj osposobljenosti, u skladu sa zakonom.

Zahtjev za izdavanje dozvole

Član 33

Dozvolu, na lični zahtjev lica, izdaje policija.

Uz zahtjev za izdavanje dozvole, podnositelj zahtjeva dostavlja dokaze o ispunjenosti uslova iz člana 31 ovog zakona.

Dozvola se izdaje na period od pet godina i može se produžiti na period od pet godina.

Zahtjev za produženje dozvole podnosi se najkasnije mjesec dana prije isteka važenja dozvole.

Odbijanje zahtjeva za izdavanje ili produženje dozvole

Član 34

Policija će rješenjem odbiti zahtjev za izdavanje ili produženje dozvole ako podnositelj zahtjeva ne ispunjava uslove za izdavanje dozvole.

Protiv rješenja iz stava 1 ovog člana može se izjaviti žalba Ministarstvu u roku od osam dana od dana prijema rješenja.

Žalba ne odlaže izvršenje rješenja.

Prestanak važenja dozvole

Član 35

Dozvola za vršenje poslova zaštite prestaje da važi:

- 1) na zahtjev lica kojem je izdata,
- 2) istekom roka na koji je izdata;
- 3) ako lice kojem je izdata dozvola prestane da ispunjava uslove iz člana 22 stav 1 tačka 1 i tač 3 do 7 ovog zakona;
- 4) ako lice kojem je izdata dozvola postane trajno nesposobno za vršenje poslova zaštite ili izgubi poslovnu sposobnost.

Rješenje o prestanku važenja dozvole

Član 36

Rješenje o prestanku važenja dozvole donosi policija.

Protiv rješenja iz stava 1 ovog člana može se izjaviti žalba Ministarstvu, u roku od osam dana od dana prijema rješenja.

Žalba ne odlaže izvršenje rješenja.

V. OVLAŠĆENJA U VRŠENJU POSLOVA ZAŠTITE

Vrste ovlašćenja

Član 37

Lice koje vrši poslove zaštite ovlašćeno je da:

- 1) utvrdi identitet lica;
- 2) daje upozorenja ili izdaje naredjenja;
- 3) izvrši pregled lica, stvari i vozila;
- 4) zadrži lice zatečeno u izvršenju krivičnog djela;
- 5) obezbjedi mjesto događaja;

6) upotrijebi fizičku snagu i druga sredstva prinude (palica, sredstva za vezivanje, hemijska sredstva, itd.);

7) upotrijebi posebno dresiranog psa;

8) upotrijebi vatreno oružje.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, čuvar i tjelohranitelj ne mogu da primjenjuju ovlašćenja iz stava 1 tač. 7 i 8 ovog člana.

Načela primjene ovlašćenja

Član 38

U primjeni ovlašćenja iz člana 37 ovog zakona lice koje vrši poslove zaštite dužno je da poštuje dostojanstvo, ugled i čast svakog lica i osnovna ljudska prava i slobode.

Primjena ovlašćenja mora biti srazmjerna potrebi zbog koje se preduzima.

Primjena ovlašćenja ne smije izazvati štetne posljedice veće od onih koje bi nastupile da ovlašćenje nije primijenjeno.

Granice primjene ovlašćenja

Član 39

Lice koje vrši poslove zaštite primjenjuje ovlašćenja unutar i oko šticeenog objekta, u granicama šticeenog prostora i oko šticeenog lica.

Izuzetno, tjelohranitelj i pratilac vrijednosti mogu primijeniti ovlašćenja izvan objekata i prostora iz stava 1 ovog člana, u slučaju krajnje nužde i nužne odbrane.

Lice koje vrši poslove zaštite dužno je da postupi po naređenju policijskog službenika radi sprječavanja i otklanjanja posljedica narušavanja javnog reda i mira u većem obimu.

Lice koje vrši poslove zaštite dužno je da odmah obavijesti policiju o činjenicama koje ukazuju na vršenje krivičnog djela, na učinioca krivičnog djela ili na predmete koji su u vezi sa krivičnim djelom ili su nastali izvršenjem krivičnog djela ili prekršaja sa elementima nasilja.

Utvrđivanje identiteta

Član 40

Lice koje vrši poslove zaštite utvrđuje identitet lica koje:

- 1) ulazi ili izlazi iz šticeenog objekta ili šticeenog prostora;
- 2) se zatekne u šticeenom objektu ili šticeenom prostoru;
- 3) se zatekne u izvršenju krivičnog djela ili prekršaja na području šticeenog objekta ili šticeenog prostora;
- 4) može ugroziti život i bezbjednost šticeenog lica.

Identitet lica iz stava 1 ovog člana, utvrđuje se uvidom u ličnu kartu ili drugu javnu ispravu sa fotografijom.

Davanje upozorenja

Član 41

Lice koje vrši poslove zaštite upozorava lice koje svojim ponašanjem, djelovanjem ili propuštanjem radnje može da dovede u opasnost svoju bezbjednost ili bezbjednost šticeenog lica, bezbjednost imovine i naruši red i mir u šticeenom objektu i granicama šticeenog prostora.

Upozorenje se daje radi:

- 1) otklanjanja opasnosti po život i bezbjednost šticeenog lica;

- 2) otklanjanja opasnosti zaštićeni objekat;
 - 3) sprječavanja izvršenja krivičnog djela i prekršaja, hvatanja njihovih izvršilaca i obezbjeđenja tragova koji mogu poslužiti kao dokaz;
 - 4) održavanja reda i mira i uspostavljanja narušenog reda i mira u šticienom objektu ili prostoru;
 - 5) sprječavanja pristupa ili zadržavanja u šticienom objektu i granicama šticienog prostora.
- Upozorenje se daje usmeno, pokretima ruku i tijela, svjetlosnim ili zvučnim signalima, isticanjem znakova, pisanih upozorenja i zabrana.
- Upozorenje mora biti dato na jasan i nedvosmislen način.

Izdavanje naredenja

Član 42

Lice koje vrši poslove zaštite će izdati naredenje:

- 1) ako lice iz člana 41 stav 1 ovog zakona ne postupi po datom upozorenju;
 - 2) radi odbijanja fizičkog ili napada uz upotrebu oružja usmjerenog prema šticienom licu ili šticienom objektu;
 - 3) radi sprječavanja neovlašćenog ulaska u šticieni objekat;
 - 4) radi udaljavanja lica iz šticienog objekta.
- Naredenje se izdaje usmeno na jasan i nedvosmislen način.

Pregled lica, predmeta i vozila

Član 43

Lice koje vrši poslove zaštite može da izvrši pregled lica i predmeta koje lice, koje ulazi ili izlazi iz šticienog objekta ili šticienog prostora, nosi sa sobom i prevoznog sredstva koje ulazi ili izlazi iz šticienog objekta ili šticienog prostora, kao i lica koje može ugroziti život i bezbjednost šticienog lica.

Pregled lica mora da vrši lice koje je istog pola kao lice koje pregleda.

Pregledom prevoznog sredstva se smatra pregled otvorenih i zatvorenih prostora prevoznog sredstva i predmeta koji se prevoze.

Pregled lica, predmeta i vozila može da se vrši uz upotrebu tehničkih sredstava.

Zadržavanje lica zatečenog u izvršenju krivičnog djela

Član 44

Lice koja vrši poslove zaštite će do dolaska policije zadržati lice koje je zatečeno u vršenju krivičnog djela ili prekršaja u šticienom objektu ili šticienom prostoru ili oko šticienog lica, ali ne duže od dva časa.

Lice koje vrši poslove zaštite će izvršiti pregled zadržanog lica, radi otkrivanja oružja ili predmeta pogodnih za napad, odnosno predmeta koji mogu poslužiti kao dokaz u krivičnom ili prekršajnom postupku.

Oružje i predmete iz stava 2 ovog člana, lice koje vrši poslove zaštite će privremeno oduzeti i predati policiji po dolasku.

Obezbjedenje mjesta događaja

Član 45

Kad u štíćenom objektu dođe do izvršenja krivičnog djela ili prekršaja u vezi sa kojim je potrebno izvršiti uviđaj, utvrditi ili razjasniti činjenice, lice koje vrši poslove zaštite će obezbijediti mjesto događaja.

Lice koje vrši poslove zaštite će zadržati lice kojem ne može utvrditi identitet ako to lice može dati obavještenja vezana za otkrivanje krivičnog djela ili prekršaja.

Zadržavanje iz stava 2 ovog člana traje do dolaska policije, ali ne duže od dva časa.

O zadržavanju iz stava 2 ovog člana i razlozima zadržavanja, lice koje vrši poslove zaštite će bez odlaganja obavjestiti policiju.

Upotreba sredstava prinude

Član 46

Upotrebom sredstva prinude, u smislu ovog zakona, smatra se upotreba fizičke snage, palice, sredstava za vezivanje i hemijskih sredstava.

Lice koje vrši poslove zaštite će upotrijebiti sredstva prinude samo ako se na drugi način ne može zaštititi štíćeno lice i štíćeni objekat.

Lice koje vrši poslove zaštite će upotrijebiti sredstvo prinude tako da se zaštita štíćenog lica i štíćenog objekta obavi srazmjerno opasnosti koju treba otkloniti i sa najmanje štetnih posljedica po lice protiv koga se sredstvo prinude upotrebljava.

Lice koje vrši poslove zaštite će, ako je to u datoj situaciji moguće, prije upotrebe sredstva prinude, na to upozoriti lice prema kome sredstvo prinude namjerava da upotrijebi.

Upotreba fizičke snage

Član 47

Upotrebom fizičke snage, u smislu ovog zakona, smatra se upotreba različitih zahvata borilačkih vještina ili njima sličnih postupaka na tijelu drugog lica, kojima je cilj odbijanje napada ili savlađivanje otpora usmjerenog prema štíćenom licu ili štíćenom objektu.

Fizička snaga upotrebljava se na način da se prouzokuje što manje štetnih posljedica.

Napadom se smatra svaka radnja koju lice preduzima da se štíćeno lice povrijedi ili liši života, da nasilno uđe u štíćeni objekat ili štíćeni prostor ili da lice koje vrši poslove zaštite omete u vršenju poslova.

Otporom se smatra svako suprostavljanje koje se može vršiti oglašavanjem ili zauzimanjem klečećeg, sjedećeg, ležećeg ili sličnog položaja (pasivni otpor), ili zaklanjanjem ili držanjem za lice ili predmet, otimanjem, stavljanjem u izgled da će se lice napasti ili preduzimanjem slične radnje (aktivni otpor).

Fizička snaga upotrebljava se u skladu sa pravilima vještine samoodbrane, a sa upotrebom se prestaje čim prestane napad ili otpor lica prema kojem je upotrijebljena.

Upotreba palice

Član 48

Lice koje vrši poslove zaštite će upotrijebiti palicu ako je upotreba fizičke snage bezuspješna ili ne garantuje uspjeh.

Lice koje vrši poslove zaštite ne smije upotrijebiti palicu u predjelu glave, vrata, kičmenog stuba, grudnog koša, trbušnog zida, genitalija i zglobova lica, osim kao krajnju mjera.

Prema licima mlađim od 14 godina, očigledno bolesnim i iznemoglim licima, licima sa teškim invaliditetom i ženama čija je trudnoća vidljiva, palica se može upotrijebiti samo ako neko od tih lica vatrenim oružjem, oruđem ili drugim opasnim predmetom ugrožava život drugog lica.

Upotreba sredstava za vezivanje

Član 49

Upotrebom sredstava za vezivanje smatra se upotreba lisica, plastične zatege i drugih za to namjenjenih sredstva.

Lice koje vrši poslove zaštite će upotrijebiti sredstva za vezivanje radi:

- 1) sprječavanja otpora lica ili odbijanja napada usmjerenog na njega;
- 2) sprječavanja bjekstva lica;
- 3) onemogućavanja samopovređivanja ili povređivanja drugog lica.

Sredstva za vezivanje upotrebljavaju se na način da se ruke lica vezuju, po pravilu, iza leđa.

Prema licima mlađim od 14 godina, očigledno bolesnim i iznemoglim licima, licima sa teškim invaliditetom i ženama čija je trudnoća vidljiva, sredstava za vezivanje se mogu upotrijebiti u skladu sa članom 48 stav 3 ovog zakona.

Upotreba hemijskih sredstava

Član 50

Upotrebom hemijskih sredstava smatra se upotreba suzavaca za kratkotrajnu upotrebu, koji po prestanku dejstva ne ostavljaju bilo kakve posljedice na psihofizičko i opšte zdravstveno stanje, kao i hemijskih materija blažeg dejstva od suzavca.

Lice koje vrši poslove zaštite može da upotrijebi hemijska sredstva radi odbijanja napada i savlađivanja otpora koji se ne mogu suzbiti upotrebom fizičke snage i palice, radi uspostavljanja narušenog javnog reda i mira, radi udaljavanja lica iz štićenog objekta i štićenog prostora, i u slučajevima kad su ispunjeni uslovi za upotrebu vatrene oružja propisani ovim zakonom.

Lice koje vrši poslove zaštite ne smije da upotrijebi hemijska sredstva prema licima koja se nalaze u blizini eksplozivno-zapaljivih materija, na velikoj visini i na sličnim mjestima gdje bi mogao biti ugrožen život ljudi.

Upotreba posebno dresiranog psa

Član 51

U vršenju poslova zaštite može se upotrijebiti posebno dresiran pas uz nadzor lica koje vrši poslove zaštite i uz upotrebu zaštitne korpe.

Prostor koji se štiti uz upotrebu posebno dresiranog psa mora biti jasno označen.

Posebno dresiran pas se može koristiti za zaštitu štićenog objekata i u granicama štićenog prostora.

Posebno dresiran pas se može upotrijebiti kad su ispunjeni uslovi za upotrebu:

- 1) fizičke snage i palice i
- 2) vatrene oružja.

U slučaju iz stava 4 tačka 2 ovog člana, posebno dresiran pas se može upotrijebiti i bez zaštitne korpe.

Upotreba vatrenog oružja

Član 52

Lice koje vrši poslove zaštite može da upotrijebi vatreno oružje samo ako upotrebom drugih sredstava prinude ne može da se odbije istovremeni neskrivljeni napad kojim je ugrožen njegov život, život lica u štíćenom objektu ili štíćeni objekat.

Izveštaj o primjeni ovlašćenja

Član 53

Lice koje vrši poslove zaštite dužno je da, odmah nakon primjene ovlašćenja iz člana 37 stav 1 tač. 4 do 8 ovog zakona, a najkasnije u roku od osam časova od primjene ovlašćenja, u pisanoj formi o tome obavijesti odgovorno lice.

Odgovorno lice dužno je da, najkasnije u roku od 24 časa od primjene ovlašćenja, policiji dostavi pisani izvještaj o primjeni ovlašćenja.

Izveštaj iz stava 2 ovog člana sadrži:

- 1) mjesto, vrijeme i detaljan opis događaja;
- 2) podatke o učesnicima događaja;
- 3) opis činjeničnog stanja i posljedice događaja;
- 4) podatke o prisutnim licima, i
- 5) podatke o privremeno oduzetim predmetima.

Odgovorno lice dužno je da, uz izvještaj iz stava 2 ovog člana, dostavi predmete koji mogu poslužiti kao dokaz u krivičnom ili prekršajnom postupku.

Ocjena opravdanosti primjene ovlašćenja

Član 54

Na osnovu izvještaja iz člana 53 stav 2 ovog zakona i drugih prikupljenih dokaza, policija ocjenjuje opravdanost primjene ovlašćenja.

U slučaju da policija utvrdi da je došlo do prekoračenja u primjeni ovlašćenja, o tome obavještava nadležnog državnog tužioca ili organ za prekršaje.

VI. UNUTRAŠNJA SLUŽBA ZAŠTITE

Unutrašnja služba zaštite

Član 55

Radi zaštite svoje imovine i zaposlenih privredno društvo, drugo pravno lice i preduzetnik mogu da organizuju unutrašnju službu zaštite.

Uslovi za organizovanje unutrašnje službe zaštite

Član 56

Privredna društva, druga pravna lica i preduzetnici mogu da organizuju unutrašnju službu zaštite, ako ispunjavaju uslove iz člana 21 ovog zakona.

Ispunjenost uslova iz stava 1 ovog člana, na zahtjev privrednog društva, drugog pravnog lica i preduzetnika, utvrđuje policija i o tome donosi rješenje.

Plan zaštite

Član 57

U slučaju kad se unutrašnja služba zaštite organizuje za obavezno štićene objekte, plan zaštite obavezno štićenog objekata može izraditi zaposleni u toj službi, ako ispunjava uslove iz člana 16 stav 1 ovog zakona.

Ako privredno društvo, drugo pravno lice i preduzetnik koji koristi obavezno štićeni objekat nema zaposleno lice iz stava 1 ovog člana, može radi izrade plana zaštite zaključiti ugovor sa drugim privrednim društvom, pravnim licem ili preduzetnikom koji ima zaposleno lice koje ispunjava propisane uslove.

Odbijanje zahtjeva, privremena zabrana, prestanak važenja rješenja za organizovanje unutrašnje službe zaštite

Član 58

Na odbijanje zahtjeva za izdavanje rješenja o ispunjenosti uslova za organizovanje unutrašnje službe zaštite, privremenu zabranu za vršenje poslova zaštite, prestanak važenja rješenja primjenjuju se odredbe čl. 24 do 27 ovog zakona.

VII. UNIFORMA I IDENTIFIKACIONE OZNAKE

Uniforma

Član 59

Poslovi zaštite vrše se u uniformi.

Izuzetno tjelohranitelj poslove zaštite može vršiti u civilnoj odjeći.

Kad vrši posao zaštite u civilnoj odjeći tjelohranitelj je dužan da se licu prema kojem primjenjuje ovlašćenje predstavi pokazivanjem dozvole.

Izuzetno, tjelohranitelj neće postupiti na način iz stava 3 ovog člana, ako okolnosti primjene ovlašćenja ukazuju da bi to moglo ugroziti postizanje njegovog cilja.

Lice koje vrši poslove zaštite dužno je da na zahtjev policijskog službenika i ovlašćenog službenog lica Ministarstva pokaže dozvolu.

Uniforma i zaštitni znak moraju se po izgledu i boji jasno razlikovati od uniformi i oznaka pripadnika policije, vojske i drugih nadležnih organa.

Identifikaciona oznaka

Član 60

Lice koje vrši poslove zaštite mora, za vrijeme vršenja poslova zaštite, nositi identifikacionu oznaku.

Identifikaciona oznaka se mora nositi na vidnom mjestu.

Izdavanje identifikacione oznake

Član 61

Identifikacionu oznaku izdaje policija na zahtjev privrednog društva, drugog pravnog lica i preduzetnika kod kojeg je lice koje vrši poslove zaštite u radnom odnosu.

Troškove izdavanja identifikacione oznake snosi privredno društvo, drugo pravno lice i preduzetnik iz stava 1 ovog člana.

Obrazac identifikacione oznake i način njenog izdavanja propisuje Ministarstvo.

Obaveza vraćanja identifikacione oznake

Član 62

Lice koja vrši poslove zaštite dužno je da vrati identifikacionu oznaku policiji u roku od osam dana od:

- 1) promjene bilo kojeg od uslova iz člana 22 stav 1 tačka 1 i tač 3 do 7 ovog zakona;
- 2) prestanka radnog odnosa;
- 3) raspoređivanja na drugo radno mjesto.

Privredno društvo, drugo pravno lice i preduzetnik koji obavljaju djelatnost zaštite dužni su da, u roku od osam dana od dana nastupanja okolnosti iz stava 1 ovog člana, obavijeste Ministarstvo.

VIII. EVIDENCIJE

Evidencije koje vodi policija

Član 63

Policija vodi evidencije o izdatim:

- 1) odobrenjima;
- 2) dozvolama;
- 3) rješenjima o ispunjenosti uslova za rad unutrašnje službe zaštite;
- 4) uvjerenjima o položenom stručnom ispitu,
- 5)) identifikacionim oznakama.

Podaci u evidencijama iz stava 1 ovog člana koji sadrže podatke obrađuju se u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

Evidencije koje vode privredna društva, druga pravna lica i preduzetnici

Član 64

Privredna društva, druga pravna lica i preduzetnici koji obavljaju djelatnost zaštite vode evidencije o:

- 1) ugovorima iz člana 10 ovog zakona;
- 2) šticećenim licima i šticećenim objektima;
- 3) nabavljenom vatrenom oružju;
- 4) primjeni ovlašćenja iz člana 37 ovog zakona;
- 5) izvještajima o primjeni ovlašćenja;
- 6) dozvolama;
- 7) identifikacionim oznakama;
- 8) zaposlenim koji vrše poslove zaštite.

Evidencije iz stava 1 ovog člana, osim evidencije iz tačke 1, vode i privredno društvo, drugo pravno lice i preduzetnik koji imaju organizovanu unutrašnju službu zaštite.

Sadržaj i način vođenja evidencija iz stava 1 ovog člana i člana 63 stav 1 ovog zakona propisuje Ministarstvo.

IX. NADZOR

Član 65

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona vrši Ministarstvo.

Poslove inspeksijskog nadzora, u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje inspeksijski nadzor, vrši ovlašćeno službeno lice Ministarstva.

X. KAZNE NE ODREDBE

Član 66

Novčanom kaznom od 5.000 eura do 20.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice ako:

- 1) ne vrši zaštitu obavezno štice naih objekata (član 14);
- 2) se obavezno štice naih objekti organa državne uprave, lokalne samouprave i javnih preduzeća ne štite u skladu sa ovim zakonom, ako nijesu štice naih u skladu sa drugim propisima (član 15);
- 3) ne vrši zaštitu obavezno štice naih objekata na osnovu plana zaštite, koji na osnovu pisanog ugovora iz člana 10 ovog zakona izrađuje privredno društvo, drugo pravno lice ili preduzetnik koji obavljaju djelatnost zaštite (član 16 stav 1);
- 4) nabavlja oružje za više od jedne polovine zaposlenih na poslovima zaštite (član 18 stav 2).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 500 eura do 2.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 1000 eura do 6.000 eura.

Ako su prekršaji iz stava 1 ovog člana izvršeni u povratu, uz novčanu kaznu, izriče se i zaštitna mjera zabrane obavljanja djelatnosti u trajanju od tri mjeseca do šest mjeseci.

Član 67

Novčanom kaznom od 2.000 eura do 10.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice ako:

- 1) ne vrši poslove zaštite na osnovu pisanog ugovora sa naručiocem usluga (član 10 stav 1);
- 2) ne obavjesti Ministarstvo o zaključivanju ugovoru u roku od osam dana od dana zaključenja ugovora (član 10 stav 2);
- 3) pisanim putem ne obavjesti Ministarstvo i policiju o održavanju reda na javnom okupljanju, najkasnije 48 časova prije početka vršenja poslova zaštite ili ne dostavi elaborat fizičke zaštite i projekat tehničke zaštite (član 11);
- 4) se fizička zaštita ne vrši prisutnošću i neposrednom aktivnošću lica koje vrši poslove zaštite, unutar i i oko štice naih objekta, u granicama štice naih prostora i oko štice naih lica (član 12 stav 1);
- 5) se tehnička zaštita ne vrši upotrebom sredstava koja imaju propisani kvalitet, u skladu sa utvrđenim međunarodnim standardima, oko štice naih objekta i u granicama štice naih prostora (član 13 stav 1);
- 6) ne obezbijedi dežurstvo u operativnom centru i najmanje dva lica koja vrše poslove zaštite koji će po primljenom signalu ili drugom obavještenju obezbijediti štice naih objekat (član 19 stav 3)
- 7) prostor koji se štiti uz upotrebu posebno dresiranog psa nije jasno označen (član 51 stav 2)
- 8) u roku od 24 časa od primjene ovlašćenja ne dostavi policiji pisani izvještaj o primjeni ovlašćenja (član 53 stav 2);
- 9) se uniforma i zaštitni znak se po izgledu i boji jasno ne razlikuju od uniformi i oznaka pripadnika policije, vojske i drugih nadležnih organa (član 59 stav 6);

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se odgovorno lice u u pravnom licu novčanom kaznom od 300 eura do 2.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom u od 200 eura do 4.000 eura.

Član 68

Novčanom kaznom od 500 eura do 3.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice ako:

1) u roku od osam dana od početka ili prestanka obavljanja djelatnosti zaštite, ili promjene bilo kojeg od uslova iz čl. 21 i 22 ovog zakona, o tome ne obavijesti Ministarstvo (član 28);

2) ako u roku od osam dana od dana nastupanja okolnosti iz člana 62 stav 1 ovog zakona ne obavijesti Ministarstvo o nastupanju navedenih okolnosti (član 62 stav 2);

3) ne vodi propisane evidencije o ugovorima iz člana 10 ovog zakona, šticećenim licima i šticećenim objektima, nabavljenom vatrenom oružju, primjeni ovlašćenja iz člana 37 ovog zakona, izvještajima o primjeni ovlašćenja, dozvolama, identifikacionim oznakama i zaposlenim koji vrše poslove zaštite (član 64).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 300 eura do 1.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom u od 200 eura do 2.000 eura.

Član 69

Novčanom kaznom od 30 eura do 2.000 eura kazniće se za prekršaj fizičko lice koje obavlja poslove zaštite, ako:

1) u primjeni ovlašćenja iz člana 37 ovog zakona ne poštuje dostojanstvo ugled i čast svakog lica i osnovna prava i slobode (član 38 stav 1);

2) ne primjenjuje ovlašćenja srazmjerno potrebi zbog koje se primjenjuju (član 38 stav 2);

3) primjena ovlašćenja izaziva štetne posljedice veće od onih koje bi nastupile da ovlašćenje nije primijenjeno (član 38 stav 3);

4) ovlašćenja ne koristi unutar i oko šticećenog objekta, u granicama šticećenog prostora i oko šticećenog lica (član 39 stav 1);

5) ne postupi po naređenju policijskog službenika radi sprječavanja i otklanjanja posljedica narušavanja javnog reda i mira u većem obimu (član 39 stav 3);

6) odmah ne obavijesti policiju o činjenicama i okolnostima koje ukazuju na vršenje krivičnog djela, na učinioca krivičnog djela ili na predmete koji su u vezi sa krivičnim djelom ili nastali izvršenjem krivičnog djela ili prekršaja sa elementima nasilja (član 39 stav 4);

7) pregled lica ne vrši lice istog pola kao lice koje pregleda (član 43 stav 2);

8) zadrži lice zatečeno u vršenju krivičnog dijela ili prekršaja u šticećenom objektu ili šticećenom prostoru ili oko šticećenog lica, duže od dva časa (član 44 stav 1);

9) ne obezbijedi mjesto događaja kad u šticećenom objektu dođe do izvršenja krivičnog djela ili prekršaja povodom koga je potrebno izvršiti uzviđaj, utvrditi ili razjasniti činjenice (član 45 stav 1);

10) upotrijebi sredstva prinude ako se na drugi način može zaštititi šticećeno lice i šticećeni objekat (član 46 stav 2);

11) ne upotrijebiti sredstvo prinude tako da se zaštita šticećenog lica i šticećenog objekta obavri srazmjerno opasnosti koju treba otkloniti i sa najmanje šticećnih posljedica po lice protiv koga se sredstvo prinude upotrebljava (ćlan 46 stav 3);

12) ne upotrijebi fizićku snagu na naćin da se proizvede što manje šticećnih posljedica (ćlan 47 stav 2);

13) ne upotrebljava fizićku snagu u skladu sa pravilima vještine samoodbrane ili ne prestane sa upotrebom ćim prestane napad ili otpor lica prema kojem je upotrijebljena (ćlan 47 stav 5);

14) upotrijebi palicu u predjelu glave, vrata, kićmenog stuba, grudnog koša, trbušnog zida, genitalija i zglobova lica, bez krajnje nužde (ćlan 48 stav 2);

15) prema licima mlađim od 14 godina, oćigledno bolesnim i iznemoglim licima, licima sa teškrim invaliditetom i ženama ćija je trudnoća vidljiva, upotrijebi palicu a niko od tih lica vatrenim oružjem, oruđem ili drugim opasnim predmetom ne ugrožavaju život drugog lica (ćlan 48 stav 3);

16) prilikom upotrebe sredstava za vezivanje prema licima mlađim od 14 godina, oćigledno bolesnim i iznemoglim licima, licima sa teškrim invaliditetom i ženama ćija je trudnoća vidljiva ne postupa na naćin iz ćlana 48 stav 3 ovog zakona (ćlan 49 stav 3);

17) upotrijebi hemijska sredstva prema licima koja se nalaze u blizini eksplozivno-zapaljivih materija, na velikoj visini ili slićnim mjestima gdje bi mogao biti ugrožen život (ćlan 50 stav 3);

18) upotrijebi posebno dresiranog psa bez nadzora i zaštitne korpe (ćlan 51 stav 1);

19) upotrijebi vatreno oružje a upotrebom drugih sredstava prinude mođe da odbije istovremeni neskrivljeni napad kojim je ugrožen njegov život, život lica u šticećenom objektu ili šticećeni objekat (ćlan 52);

20) odmah nakon primjene ovlašćenja iz ćlana 37 stav 1 tać. 4 do 8 ovog zakona, a najkasnije u roku od osam ćasova od primjene ovlašćenja, u pisanoj formi o tome ne obavjesti odgovorno lice (ćlan 53 stav 1);

21) ne vrši poslove zaštite u uniformi (ćlan 59 stav 1);

22) se kad vrši poslove zaštite u civilnoj odjeći licu prema kojem primjenjuje ovlašćenje ne predstavi pokazivanjem dozvole za vršenje poslova zaštite (ćlan 59 stav 3);

23) za vrijeme vršenja poslova zaštite ne nosi identifikacionu oznaku na vidnom mjestu (ćlan 60);

24) ne vrati identifikacionu oznaku policiji u roku od osam dana od promjene bilo kog od uslova iz ćlana 22 stav 1 taćka 1 i tać 3 do 7 ovog zakona, ili prestanka radnog odnosa ili raspoređivanja na drugo radno mjesto (ćlan 62 stav 1).

XI. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Usklađivanje organizacije i poslovanja

Ćlan 70

Privredna društva, druga pravna lica i preduzetnici koji obavljaju djelatnost zaštite uskladiće svoju organizaciju i poslovanje sa ovim zakonom, u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Važenje dozvole

Član 71

Lica koja vrše poslove zaštite na osnovu dozvole izdate u skladu sa Zakonom o zaštiti lica i imovine ("Službeni list RCG", broj 29/05 i "Službeni list CG", broj 26/10) nastavljaju da vrše poslove zaštite do isteka te dozvole.

Rok za donošenje podzakonskih akata

Član 72

Propisi za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja propisa iz stava 1 ovog člana, primjenjivaće se propisi donijeti na osnovu Zakona o zaštiti lica i imovine ("Službeni list RCG", broj 29/05 i "Službeni list CG", broj 26/10), ako nijesu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Prestanak važenja zakona

Član 73

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o zaštiti lica i imovine ("Službeni list RCG", broj 29/05 i "Službeni list CG", broj 26/10) i odredbe čl. 4 i 178 Zakona o izmjenama i dopunama zakona kojima su propisane novčane kazne za prekršaje ("Službeni list CG", broj 40/11).

Stupanje na snagu

Član 74

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

OBRAZLOŽENJE

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbi člana 16 stav 1 tačka 5 Ustava Crne Gore („Službeni list Crne Gore”, br.1/07) kojom je propisano da se zakonom u skladu sa Ustavom, uređuju i druga pitanja od interesa za Crnu Goru.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Razlog za donošenje ovog zakona je uspostavljanje standarda za sve subjekte koji se bave djelatnošću zaštite lica i imovine, što dovodi do podizanja stepena opšte bezbjednosti u Crnoj Gori.

Država ima monopol upotrebe legitimne sile i jedino je ona odgovorna za unutrašnju bezbjednost i odbranu od vanjskih prijetnji. U novije vreme talas unutrašnjih sukoba osvjetlio je novi fenomen poznat kao privatizacija bezbjednosnih funkcija. U svijetu praksa je prepoznaje u oblastima vojske, unutrašnjih poslova i slično, a zastupljena je zavisno od zakonskih kapaciteta države.

Privredna društva, druga pravna lica i preduzetnici koji obavljaju djelatnost zaštite lica i imovine pružaju usluge namijenjene zaštiti poslovanja, lica i imovine, time doprinoseći suzbijanju kriminala.

Takođe, ubrzani trend razvoja društva, obim i brzina sprovođenja privatizacije u Crnoj Gori, što je pozitivan trend kojim se povećava konkurentnost, direktno su povezani sa stvaranjem uslova za efikasnu zaštitu lica i imovine. To podrazumijeva, da se postojeći modeli rada u sistemu zaštite permanentno inoviraju, jer je organizacija i efikasno sprovođenje sistema zaštite od uticaja na kvalitet života građana.

Ono danas postaje značajna privredna djelatnost koja ostvaruje doprinose, zapošljava veliki broj lica, ali i odgovara za bezbjednost velikog dijela imovine države. U tom smislu neophodno je da djelatnost zaštite funkcioniše kao dio sistema bezbjednosti, uz potpunu kontrolu i nadzor nad organizacijom i obavljanjem djelatnosti. Posebno je nezamislivo da se tako značajna djelatnost obavlja bez jasnog pravnog okvira, kao što je Zakon o zaštiti lica i imovine.

Navedeni razlozi upućuju da se oblast zaštite, kao integralnog dijela sistema bezbjednosti - normativno unaprijedi, što je u interesu države, jer bi se na taj način pojačala odgovornost svih subjekata zaštite (od osnivača do izvršilaca) i stvorili uslovi za njihovim neposrednim angažovanjem u svim uslovima.

U vršenju nadzora nad primjenom važećeg Zakona o zaštiti lica i imovine utvrđeno je da je u Crnoj Gori na poslovima zaštite angažovano oko 3500 lica. Odobrenje za obavljanje djelatnosti fizičke zaštite posjeduje 39 privrednih društava, pravnih lica i preduzetnika, za obavljanje poslova tehničke zaštite 13 privrednih društava, pravnih lica i preduzetnika, dok

odobrenje za obavljanje poslova unutrašnje službe zaštite 9 privrednih društava, pravnih lica i preduzetnika.

Takođe, analiza dosadašnje implementacije Zakona o zaštiti lica i imovine ukazuje na potrebu izmjena i dopuna pojedinih odredbi važećeg zakona, kroz preciziranje određenih rješenja ili njihovu izmjenu, što će doprinijeti kvalitetnijoj primjeni Zakona u praksi.

Naime, imajući u vidu značaj poslova koji obavljaju lica koja vrše zaštitu lica i imovine, kao i trenutno stanje u ovom sektoru u Crnoj Gori, ovim Zakonom o zaštiti lica i imovine bilo je neophodno propisati:

- obaveznu zaštitu objekata za proizvodnju hrane, finansijskih institucija i objekata u kojima se vrši poštanska i telekomunikaciona djelatnost, odnosno proširiti pojam obavezno šticećenih objekata,
- nadležnost Ministarstva unutrašnjih poslova za davanje saglasnosti na plan zaštite, čija je sadržina utvrđena zakonom,
- ovlašćenja lica koja vrše poslove zaštite, kao i utvrditi djelokrug primjene ovlašćenja;
- restriktivnije uslove za izdavanje odobrenja i organizovanje unutrašnje službe zaštite,
- vrijeme važenja odobrenja i dozvole za vršenje poslova zaštite, kako bi se nakon isteka vremenskog roka, utvrđenog zakonom, ponovo preispitali uslovi za izdavanje navedenih akata,
- izgled uniforme koju nose lica koja obavljaju poslove zaštite, radi njihovog raspoznavanja i razlikovanja od službenih lica državnih organa koji obavljaju poslove u uniformi,
- evidencije koje vodi policija i pravna lica i preduzetnici, kao i rokove za čuvanja evidencija koje sadrže podatke o ličnosti,
- prekršajnu odgovornost lica koji vrše djelatnost i poslove zaštite.

III. USAGLAŠENOST SA EVROPSKIM ZAKONODAVSTVOM I POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM UGOVORIMA

Ne postoje odredbe primarnih i sekundarnih izvora prava Evropske unije, kao ni potvrđene međunarodne konvencije sa kojima je potrebno izvršiti usaglašavanje.

IV. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

Koncepcijski i sadržajno Predlog zakona o zaštiti lica i imovine je sistematizovan u XI poglavlja koja čine tematski zaokružene cjeline unutar sadržinski jedinstvenog akta.

Osnovne odredbe (čl. 1-8)

Ovim odredbama utvrđuje se predmet zakona, pojam djelatnosti i poslova zaštite čijim vršenjem se ostvaruje zaštita lica i imovine, zabrana obavljanja poslova zaštite lica i imovine za domaće ili strane odbrambene, bezbjedonodne i kontra-obavještajne službe, kao i zabrana primjene određenih policijskih ovlašćenja. Propisana je i shodna primjena propisa o zaštiti podataka o ličnosti i tajnosti podataka, kao i dato značenje određenih izraza koji su karakteristični za materiju koju se uređuje.

Djelatnost i poslovi zaštite (čl. 9 -19)

Ovim odredbama taksativno su navedeni poslovi zaštite, način vršenja tih poslova fizičkom i tehničkom zaštitom i uslovi u kojima se poslovi zaštite mogu vršiti uz upotrebu vatrenog oružja, uz shodnu primjenu Zakona o oružju. Takođe, propisana je obaveza zaključivanja ugovora, o kojem moraju obavezno biti obaviješteni Ministarstvo i policija.

Novina u odnosu na važeći zakon je propisivanje obaveze privrednim društvima, pravnim licima i preduzetnicima koji održavaju red na javnom okupljanju da obavijeste Ministarstvo i policiju i dostave plan fizičkog i tehničkog obezbjeđenja, čime se postiže veći stepen zaštite lica na tim okupljanjima.

Predlogom zakona proširen je krug obavezno šticećenih objekata (član 14), na način što je propisano da su obavezno šticećeni objekti objeti za proizvodnju hrane i finansijske institucije, čime se obezbjeđuje zaštita većeg kruga lica.

Propisan je obavezan sadržaj elaborata zaštite, koji se dostavlja na saglasnost Ministarstvu.

Formiranje operativnog centra je novina u odnosu na važeći zakon, i mogućnost koju imaju privredna društva, druga pravna lica i preduzetnici koji obavljaju djelatnost zaštite, sa ciljem unaprjeđenja sistema zaštite. Ova lica se obavezuju da uvijek imaju na raspolaganje dva lica koja vrše poslove zaštite koji će intervenisati po primljenom signalu.

Odobrenje za obavljanje djelatnosti zaštite (čl. 20 - 28)

Ovim odredbama propisani su posebni uslovi koje moraju ispunjavati privredna društva, druga pravna lica i preduzetnici za obavljanje djelatnosti zaštite, s tim da su predviđeni posebni uslovi za lica koja vrše poslove zaštite bez oružja, zaštite stvari u transportu i samo poslove fizičke zaštite. Takođe, utvrđeni su i uslovi za odgovorno lice u pravnom licu i vlasnika pravnog lica.

Odobrenje za obavljanje djelatnosti zaštite izdaje policija.

Ministarstvo je ovlašćeno da privremeno zabraniti obavljanje djelatnosti zaštite, ako se u toku nadzora utvrdi da neko lice više ne ispunjava uslove propisane zakonom.

Takođe propisan je postupak koji vodi policija u vezi sa odbijanjem zahtjeva za izdavanje odobrenja i prestanka važenja odobrenja.

Dozvole za lica koja vrše poslove zaštite (čl. 29 - 36)

Dozvola za vršenje poslova zaštite se posebno izdaje za zanimanje čuvar, zaštitar lica i imovine, zaštitar tehničar, zaštitar tjelohranitelj i zaštitar pratilac vrijednosti.

Propisani su uslovi koje moraju ispunjavati fizička lica koja vrše poslove zaštite, da bi im policija izdala dozvolu. postupak koji vodi policija u vezi sa odbijanjem zahtjeva za izdavanje dozvole, prestanak važenja i oduzimanja dozvole.

Članom 38 definisano je ko može vršiti osposobljavanje lica za poslove zaštite lica i imovine uz primjenu javno-važećeg programa obuke, koji odobrava Ministarstvo.

Ovlašćenja lica koja vrše poslove zaštite zaštite (čl. 37 - 54)

Predlogom zakona utvrđena su ovlašćenja lica koje vrše poslove zaštite, princip srazmjerenosti u njihovoj primjeni, uz obavezu poštovanja ustavom zajemčenih prava i sloboda, kao i granice primjene ovlašćenja.

Detaljno su razrađena ovlašćenja za utvrđivanje identiteta lica, davanje upozorenja i izdavanje naređenja, pregled lica, stvari i vozila, zadržavanje lica zatečenog u vršenju krivičnog djela, obezbjeđenje mjesta događa, upotreba fizičke snage i drugih sredstava prinude, upotreba posebno dresiranog psa i vatrenog oružja.

Propisana je obaveza lica koje primijeni ovlašćenje da u roku koji ne može biti duži od osam časova obavijesti odgovorno lice u pravnom licu odnosno preduzetnika o primjeni ovlašćenja, kao i obaveza za odgovorno lice u roku od 24 časa obavijesti policiju o primjeni ovlašćenja. Na osnovu izvještaja i drugih dokaza policija ocjenjuje opravdanost primjene ovlašćenja.

Unutrašnja služba zaštite (čl. 55 - 58)

Privredna društva, druga pravna lica i preduzetnici imaju mogućnost da formiraju unutrašnju službu zaštite za vlastite potrebe, odnosno za vršenje poslova zaštite svoje imovine i zaposlenih.

Na uslove za formiranje unutrašnje službe zaštite, kao i postupak izdavanja rješenja za rad, prestanak važenja rješenja shodno se primjenjuju odredbe ovog zakona koje se odnose na sva privredna društva, pravna lica i preduzetnike.

Uniforma i identifikacione oznake (čl. 59 - 62)

Imajući u vidu da se poslovi zaštite lica i imovine vrše u uniformi, izuzev poslova koje vrši tjelohranitelj, neophodno je propisati da uniforme i oznake tih lica moraju jasno da se razlikuju od obilježja pripadnika policije, vojske i drugih nadležnih organa.

Takođe, sa ciljem identifikacije propisano je da lice koje vrši poslove zaštite mora da nosi identifikacionu oznaku istaknutu na vidnom mjestu, čiji sadržaj i obrazac propisuje Ministarstvo.

Evidencije (čl. 63 - 64)

U skladu sa odredbama ovog zakona utvrđen je sadržaj evidencija koje vodi policija i privredno društvo, drugo pravno lice i preduzetnik, koji obavljaju djelatnost zaštite. Evidencije koje sadrže podatke o ličnosti vode se u skladu sa posebnim zakonom kojim je regulisana zaštita podataka o ličnosti. Pravilno vođenje evidencija će doprinijeti nadzoru nad sprovođenjem zakona.

Nadzor (član 65)

Nadzor nad sprovođenjem Zakona vrši ovlašćeno službeno lice Ministarstva unutrašnjih poslova.

Kaznene odredbe (čl. 66 - 69)

Ovim odredbama utvrđene su kazne za privredno društvo, drugo pravno lice, preduzetnika, odgovorno lice u pravnom licu i fizičko lice, koje su usklađene sa Zakonom o prekršajima.

Prelazne i završne odredbe (čl. 70 – 73)

Utvrđen je rok od jedne godine za usklađivanje organizacije rada sa odredbama ovog zakona i za donošenje podzakonskih akata.

Takođe, propisan je prestanak važenja prethodnog zakona i čl. 4 i 178 Zakona o izmjenama i dopunama zakona kojima su propisane novčane kazne za prekršaje, kao i rok od osam dana za stupanje na snagu ovog zakona.

V. PROCJENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbijediti sredstva iz Budžeta Crne Gore za tekuću godinu.